

Dosarul nr. 2ri-2/2023
2-15221701-01-2ri-05062023

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (S. Arnăuț)

DECIZIE

01 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Aliona Donos
Ghenadie Eremciuc
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Dumitru Saichin,
în cauza de insolvabilitate la cererea lichidatorului „Sairos Design” SRL,
Lihovetchi Alexandru, privind atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor
responsabile,

împotriva hotărârii din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admisă cererea lichidatorului „Sairos Design” SRL, Lihovetchi Alexandru,
privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului firmei „Sairos Design” SRL
- Smerdova Natalia și a fondatorilor firmei „Sairos Design” SRL: Moldovan Alexei
și Saichin Dumitru,

c o n s t a ț ă :

La 18 noiembrie 2014, lichidatorul „Sairos Design” SRL, Lihovetchi
Alexandru, a depus cerere prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a
directorului firmei „Sairos Design” SRL - Smerdova Natalia și a fondatorilor firmei
„Sairos Design” SRL: Moldovan Alexei și Saichin Dumitru, și încasarea de la
aceștia, în mod solidar, a datoriei în mărime de 175 317 de lei.

Prin hotărârea din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă
cererea lichidatorului SRL „Sairos Disign”, Lihovețchi Alexandru, privind atragerea
la răspundere subsidiară a directorul firmei „Sairos Design” SRL - Smerdova
Natalia, și a fondatorilor firmei „Sairos Design” SRL: Moldovan Alexei și Saichin
Dumitru.

A fost încasat în mod solidar din contul directorul firmei „Sairos Design” SRL
- Smerdova Natalia și a fondatorilor firmei „Sairos Design” SRL, Moldovan Alexei
și Saichin Dumitru, datoriile întreprinderii față de creditori, în sumă de 353 284,80
de lei.

La 26 mai 2023, Dumitru Saichin a depus recurs împotriva hotărârii din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate, în partea răspunderii subsidiare a lui Dumitru Saichin pentru datoriile SRL „Sairos Design” în mărime de 358 284, 80 de lei.

Totodată, prin cerere a solicitat repunerea în termenul de depunere a recursului conform art. 116 din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii a invocat că, despre hotărârea contestată cu recurs a aflat la 16 mai 2023 când a făcut cunoștință cu materialele cauzei.

A evidențiat că, instanța de judecată a expediat pe o adresă greșită copia hotărârii, prin urmare nu a fost recepționată.

În final, a subliniat că la materialele cauzei nu se atestă confirmarea recepționării copiei hotărârii instanței judecătorești.

Examinând recursul declarat de Dumitru Saichin, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare în momentul pronunțării hotărârii contestate), hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un 4 ansamblu de acte.

Iar, potrivit art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul Saichin Dumitru, contestând cu recurs la 26 mai 2023 hotărârea din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a solicitat repunerea în termen invocând că nu a cunoscut despre existența cauzei de insolvență și respectiv a hotărârii contestate.

La acest capitol, instanța de recurs, analizând înscrisurile anexate la materialele cauzei, reține că Saichin Dumitru a fost citat public în conformitate cu prevederile art. 108 din Codul de procedură civilă în revista publică „Dreptul”, la rubrica „citații

în judecată” ediția din 30 ianuarie 2015, pentru ședința de judecată din 04 februarie 2015, ora 11.00, fiind informat despre faptul că în cazul de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa acestuia (f.d. 10).

De asemenea, analizând portalul instanțelor de judecată, se atestă că hotărârea din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la data de 07 iulie 2016 (https://cac.instante.justice.md/ro/court-decisions?dossier_number=02-2c-14142-20072015&pdf_content=sairos&type=Any&apply_filter=1).

Având în vedere cele constatate supra, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiat și declarativ argumentul recurentului că nu a cunoscut despre existența prezentei cauzei de insolvabilitate și hotărârii contestate, or, actele anexate la dosar atestă contrariul. De asemenea, recurentul nu a adus niciun argument întemeiat despre motivul pentru care a așteptat mai mult de 6 ani, să depună cerere de recurs, fiind parte la proces (citat public la 30.01.2015), rezultatele ședințelor de judecată, precum și actele judecătorești emise pe acest dosar, fiind pe paginile web al instanțelor de judecată (a se vedea cauza Seal vs Regatul Unit, hotărâre din 7 decembrie 2010, § 82, și cauza Wyssenbach vs Elveția, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40).

Cu referire la alegația recurentului precum că instanța ierarhic inferioară a expediat citația pentru ședința de judecată pe o adresă greșită, completul de judecată o apreciază ca fiind neîntemeiată, or, potrivit materialelor cauzei se atestă că prima instanță a expediat citația nr. 2c-344-2/13 din 11.08.2015 destinatarului Saichin Dumitru pe adresa mun. Chișinău, str. Vovințeni, 71A (f.d. 58), de asemenea pe plicul poștal fiind indicată adresa enunțată mai sus (f.d. 59).

Așa fiind, instanța de recurs constată că Saichin Dumitru a fost legal citat în prima instanță, acestuia fiindu-i expediate citații la adresa de domiciliu, or, conform informației prezentate de către ÎS „CRISD”, Departamentul registrelor informaționale nr. 02/2-12320 din 28.05.2014, potrivit datelor din Registrul de stat al populației, cetățeanul Saichin Dumitru avea domiciliul în Republica Moldova pe adresa mun. Chișinău, str. Vovințeni, 71A (f.d. 80).

Respectiv, argumentul recurentului cu privire la necitarea acestuia de către prima instanță întru motivarea cererii sale de repunere în termenul de declarare a recursului, este neîntemeiat. Instanța de recurs atrage atenția asupra faptului că, Saichin Dumitru nu a fost exonerat de obligația de a se interesa în termene rezonabile de soarta dosarului.

Aici, instanța de recurs menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Astfel, completul de judecată constată cu certitudine că Saichin Dumitru nu poate nega cunoașterea despre existența unei cauze de insolvabilitate a asociației a cărei co-fondator este. Suplimentar, instanța de recurs învederează că, jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de

drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Se reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 al Codului de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Totodată, este de reținut că normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității raporturilor juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauza *Tricard vs Franta*, hotărâre din 10 iulie 2001, § 29, cauza *Nicolae Popa vs România*, hotărâre din 09 decembrie 2014, § 16, cauza *Tence vs Slovenia*, hotărâre din 31 mai 2016, § 31).

Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, hotărâre 5 din 03 aprilie 2008, § 41, cauza *Ustimenko vs Ucraina*, hotărâre din 20 octombrie 2015, § 47).

Astfel, din cele relatate, se constată că recurentul a cunoscut sau trebuia să cunoască despre depunerea în instanța de judecată a cererii lichidatorului SRL „Sairos Design”, în procedura de insolvență, Alexandru Lihovețchi, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a lui Saichin Dumitru, precum și despre existența hotărârii din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, însă a omis să o conteste timp de 15 zile de la pronunțare, așa cum prevedea art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare în momentul pronunțării hotărârii contestate).

Prin urmare, completul de judecată consideră ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului precum că, termenul de depunere a recursului a fost omis din motive întemeiate și anume că, nu a cunoscut despre hotărârea contestată, dat fiind faptul că nu a fost citat pentru ședințele de judecată ale primei instanțe și nu i-a fost comunicată hotărârea. Or, motivele invocate nu justifică în nici un mod omiterea termenului de depunere a cererii de recurs și urmează a fi respinse.

Din considerentele expuse, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că este lipsită de temei cererea recurentului privind repunerea recursului în termen, or, acesta nu a adus dovezi privind imposibilitatea de a contesta hotărârea din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Astfel, în condițiile în care argumentele invocate în susținerea cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului sunt neîntemeiate, instanța de recurs consideră că cererea lui Saichin Dumitru de repunere în termen urmează a fi

respinsă ca neîntemeiată, iar recursul declarat împotriva hotărârii din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău urmează să fie respins ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

Prin urmare, completul de judecată ajunge la concluzia că, recurentul a omis termenul de atac a hotărârii judecătorești, iar examinarea unui astfel de recurs ar încălca drepturile celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea celor enunțate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în practica sa constantă a remarcat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (cauza Melnic vs. Moldova, hotărâre din 14 noiembrie 2006, cauza Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței (în vigoare în momentul pronunțării hotărârii contestate), în lipsa temeiurilor de repunere în termen, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Saichin Dumitru cu privire la repunerea recursului în termen și de a respinge recursul declarat de Saichin Dumitru ca fiind depus tardiv.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge cererea înaintată de Saichin Dumitru cu privire la repunerea recursului în termen.

Se respinge recursul declarat de Saichin Dumitru, ca fiind depus tardiv.

Se menține hotărârea din 01 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de insolvență la cererea lichidatorului „Sairos Design” SRL, Lihovetchi Alexandru, privind atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor responsabile.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Ghenadie Eremciuc

Ion Malanciuc